

Herhaalde oproep monsters Snake Fungal Disease Utrecht

Vorig jaar zijn we gestart met een dierziektkundig onderzoek naar het voorkomen van Snake Fungal Disease veroorzaakt door de huidschimmel *Ophidiomyces ophidiicola* in Utrecht. De focus ligt op monsters uit het plassegebied ten westen van de A27 (tussen Naardermeer-Utrecht stad). Monsters afkomstig elders uit de provincie zijn ook van harte welkom! Onder monsters verstaan wij onder andere vervellingen & dode slangen (inclusief verkeersslachtoffers). Vervellingen graag in een papieren envelop bewaren en dode slangen in een zakje in de vriezer bewaren, Vervellingen graag met de locatie/coördinaten/datum er

bijgevoegd en opsturen naar RAVON, t.a.v. Tariq Stark, Postbus 1413, 6501 BK Nijmegen. Voor dode slangen zal een afspraak gemaakt moeten worden. Heb je een levende slang gezien met verdachte symptomen, al dan niet gecombineerd met afwijkend gedrag? Maak dan alstublieft goede foto's en/of filmpjes (inclusief goede detailopnames van de getroffen lichaamsdelen), noteer de exacte datum en locatie. In dit geval ook graag contact opnemen met Tariq Stark (t.stark@ravn.nl).

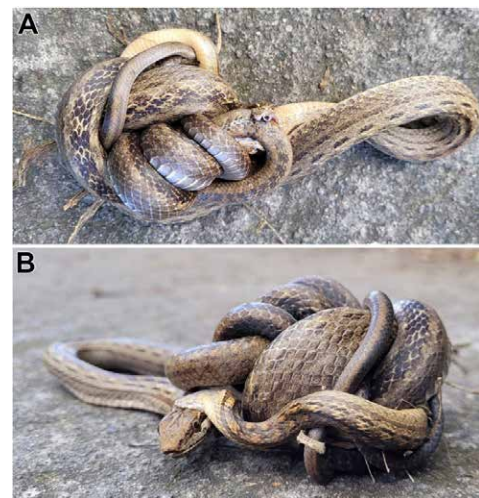
**Primair zoekgebied
ringslangmonsters in Utrecht.**

Eerste waarneming van poging tot kannibalisme bij de red-bellied racer op Saba

In Herpetology Notes (2025) is een bijzondere veldwaarneming gepubliceerd van de red-bellied racer (*Alsophis rufiventris*) op Saba (Caribisch Nederland). Voor deze soort is nu voor het eerst een poging tot kannibalisme vastgelegd. De red-bellied racer is een relatief kleine, slanke en snelle, dagactieve slang (tot circa 90 cm lang). De soort heeft – zoals de naam al aangeeft – een roodachtige buikzijde en jaagt met name overdag, vooral op de bodem en in lage vegetatie. Het is één van de weinige inheemse slangensoorten op de Bovenwindse eilanden van Caribisch Nederland. Ooit kwam de soort op meerdere eilanden in de regio voor, maar door habitatverlies en de introductie van invasieve predatoren, zoals de mangoeste, is het verspreidingsgebied sterk afgenomen. Tegenwoordig leeft de red-bellied racer alleen nog op Saba en St. Eustatius. Daarmee resteert ongeveer 11% van het oorspronkelijke areaal. De soort staat als 'Vulnerable' op de IUCN Rode Lijst. Racers zijn actieve jagers met een breed dieet. Ze eten vooral hagedissen, aangevuld met kikkers. Slangen vormen normaal gesproken slechts een klein deel van het voedsel bij verwante soorten. Voor de red-bellied racer was kannibalisme nog niet eerder beschreven.

Op 16 januari 2022 werden op Saba twee volwassen exemplaren waargenomen die strak om elkaar heen gewikkeld lagen. Het grotere dier kronkelde zich volledig rond het kleinere en beet het. Het kleinere dier verdedigde zich door terug te bijten. Na ongeveer twee minuten liet het grotere individu los en volgde een korte achtervolging. Hoe de interactie is geëindigd, is niet

**Poging tot kannibalisme bij
Alsophis rufiventris op Saba,
Caribisch Nederland. (A) Het
grotere exemplaar wurgt
het kleinere. De uitgestulpte
luchtpijp van de grotere slang
is duidelijk zichtbaar. (B) Het
kleinere exemplaar verdedigt
zich door in de kop en nek van
de aanvaller te bijten.**
(Foto's: Marijn van der Laan)

bekend. Het waargenomen gedrag – kronkelen in combinatie met bijten – past bij een predatiepoging en niet bij paring, zoals dat bij racers bekend is. Deze observatie levert een nieuwe aanvulling op onze kennis van het gedrag en dieet van deze kwetsbare soort. Hoewel hagedissen en kikkers het grootste deel van het voedsel vormen, laat deze waarneming zien dat ook soortgenoten incidenteel doelwit kunnen zijn.

**Tariq Stark & Naomi Lambrixx (RAVON), Hannah Madden
(Caribbean Netherlands Science Institute & Koninklijk
Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee), Marijn
van der Laan (Saba Conservation Foundation)**

Publicatie: Stark, T., Lambrixx, N., Madden, H., & van der Laan, M. (2025). Attempted cannibalism by a Red-bellied Racer, *Alsophis rufiventris* (Duméril et al., 1854) on Saba, Caribbean Netherlands. Herpetology Notes, 18, 739-742.